

Samarbejde kan give gode Natura 2000 projekter

Af Per Henrik Hansen, på vegne af projekt SMART Natura

Ny håndbog viser, hvordan et naturprojekt kan blive vellykket for alle parter.

Håndbogen omtaler især rydning og afgræsning af lysåbne arealer.

Natura 2000 områder skal per definition sikre en gunstig bevaringstilstand for de habitatstyper og arter, der er grundlag for udpegningen af det enkelte område. Med andre ord skal Natura 2000 områderne plejes, så de ikke ændrer karakter bort fra det ønskede.

Det er frivilligt for private lodsejere at deltage i plejeprojekter. Men bliver man inviteret med i et projekt, kan der være klare fordele ved at sige ja. Det mener skovfoged Thomas Langholz Valentin fra Skovdyrkerforeningen Syd.

Skovdyrkerforeningen er i kontakt med de fleste lodsejere i Natura 2000 områderne og bidrager især til projekterne i anlægsfasen. Det kan for eksempel være rydning og knusning af uønsket bevoksning, salg af flis og andre effekter samt opsætning af hegn. Foreningen tager også totalentrepriser på arbejdet.

Flere slags tilskud

- Hvis man som skovejer vælger at gå med i et Natura 2000 projekt, er der forskellige former for tilskud at hente, siger Thomas L. Valentin. Selv om der ikke er tilskud til selve skovdriften, kan de i det mindste delvist kompensere for det ekstra

Græssende kreaturer er meget brugt i naturplejeprojekter på lysåbne arealer som enge og overdrev.

Rydning af pilekrat og anden uønsket bevoksning er en væsentlig del af de fleste Natura 2000 projekter. Her er det en bunke pil, der venter på at blive til flis i Grejs Ådal.

administrative arbejde, der under alle omstændigheder er ved at have skov i et Natura 2000 område.

- Man har jo pligt til at indberette enhver ændring i skovdriften. Det kan godt give en del papirarbejde, hvis man har produktionsskov.

Samarbejde skal der til

Hvis et plejeprojekt skal lykkes, kræver det altid et godt samarbejde mellem de lodsejere, der har ejendomsretten til arealerne, deres rådgivere og den stedlige kommune, som har ansvaret for Natura 2000 handleplanerne.

Men hvordan er det lige, at man får et godt samarbejde i gang og laver et projekt, som alle bliver glade for. Et projekt som sikrer, at målsætningen for det enkelte område bliver opfyldt?

Det kan man finde svar på i Natura 2000-Håndbogen, der samler erfaringer fra plejeprojekter i en god del af Danmarks 252 Natura 2000 områder. Håndbogen lægger især vægt på, hvordan man laver projekter med rydning og afgræsning af lysåbne arealer som enge og overdrev.

Håndbogen og andre mere kortfattede materialer er udgivet som led i projektet SMART Natura (se boks). Thomas L. Valentin er en af skribenterne bag håndbogen.

Pleje af enge og overdrev

Udover det økonomiske bidrag fra tilskuddene, ser Thomas L. Valentin også andre fordele ved at deltage i et projekt for pleje af den lysåbne natur, der indgår i mange skovejendomme.

- Ofte er det den letteste og billigste måde at få plejet enge og overdrev på, forklarer han. Gennem projektet kan man få betalt rydning og hegning af arealer, der skal afgræsses af kvæg eller andre husdyr, man kan få lavet græsnings- eller forpagtningsaftaler med dyreholdere og andre praktiske tiltag.

Men ulemperne da? Dem er der vel også nogle af?

- Det værste er, hvis man ikke får ordentlig rådgivning, fastslår Thomas L. Valentin. Dårlig eller manglende rådgivning kan for eksempel føre til, at man bliver fanget i den lovgivning, der gælder for natur, landbrug og skov. Nogle gange er der regler og love, som strider imod hinanden. Så det gælder om at sætte sig ind i reglerne, og det skal man søge

I Natura 2000 projekter er det almindeligt at kommunen betaler en solid hegning omkring de græssende dyr.

hjælp til hos kommunen eller en rådgivningstjeneste.

Hvis den rådgiver, man som skov ejer normalt trækker på, ikke er godt inde i reglerne for naturpleje på lysåbne arealer, kan man med fordel gå til landbrugets rådgiv-

SMART Natura

- Et projekt gennemført af Vejle Kommune og SEGES

- Udført i samarbejde med landbrugsrådgivningen LMO, Kolding Herreds Landbrugsforening samt Skovdyrkerforeningen Syd

- Støttet fra EU-life-programmet Information & Kommunikation

- Har udgivet Natura

2000-Håndbogen samt hæfterne 'Kend din rolle og dit ansvar i et naturprojekt', 'Succes med naturprojekter – også chefers ansvar' og 'Erfaringer fra pilotområderne i Egtved Ådal og Grejs Ådal'.

- Håndbogen hentes på www.smart-natura.dk > Natura 2000-håndbog. Hele håndbogen fylder 18 MB som pdf-fil, men man kan også hente enkeltkapitler. Hvert kapitel kan læses uafhængigt af de andre.

- Hjemmeside med stor mængde informationer: www.smart-natura.dk

ningscentre. På de fleste af dem er der konsulenter med stor viden om regler og tilskud til arealer, hvor husdyr er på græs.

Fotos: Claus Haagensen

Håndbogen om pleje af Natura 2000 områder kan hentes gratis på nettet.

JJ Skovservice

v/Jens Johansen

Vadet 2 . DK 4660 St. Heddinge

tlf. +45 56 50 32 02 . fax +45 56 50 32 03

mobil +45 20 45 82 02

Alle skoventreprenøropgaver udføres

Besøg os på www.jjskovservice.dk